

Dat is Anton Mussert!

„De W.A. Reeks stelt zich ten doel in een aantal beknopte uitgaven het Nederlandsche volk voor te lichten over vraagstukken, die voor de W.A. van bijzonder belang zijn".

Dat is Anton Mussert!

Leven en strijd van den Leider der N.S.B. voor een vrij en zelfbewust Nederlandsch Volk

DOOR

Hopman HENK SCHUMACHER Jr.

W.A.-REEKS No. 1

Uitgegeven door het Stafkwartier der W.A. in het jaar 1942

„Aan ons de taak om een sterk, fier, groot Nederlandsch volk te bouwen, dat zich bewust is van zijn roeping om op één na het sterkste deel te zijn van den Germaanschen stam."

MUSSERT

Mussert.

Indien wij de geschiedenis van ons vaderland, zooals deze zich in de afgeloopen tien jaren heeft voltrokken, aan ons laten voorbijgaan, valt het op, dat deze geschiedenis op directe of indirecte wijze werd beheerscht door den persoon van Mussert, den Leider der Nederlandsche nationaal-socialisten.

Geen politieke vergadering kon plaats vinden of de beginselen, die door Mussert in ons volk tot leven waren gebracht, werden breedvoerig besproken, ongeacht het feit, of de vergadering nu was belegd door nationaal-socialisten dan wel door aanhangers van groepeeringen, die vijandig stonden ten opzichte van de N.S.B.

De Leider neemt in het hart van tienduizenden Nederlanders een zeer bijzondere plaats in, hetgeen nog eens werd onderstreept door de eed, die eenige duizenden nationaal-socialisten aan hun Leider aflegden. Zij hebben hiermede hun lot gekoppeld aan dat van den Leider. Niemand en niets kan zich meer tusschen hem en zijn aanhangers plaatsen. Er is een band ontstaan tusschen den man, die zijn troepen in jaren van harden strijd is voorgegaan en tusschen degenen, die hem in die jaren hebben leeren kennen en waardeeren als den man, die het Nederlandsche volk weer zal terugvoeren naar zijn vroegere grootheid.

Dit neemt niet weg — en het heeft geen zin dit te ontkennen — dat er nog vele Nederlanders zijn, die geen geloof hebben in de roeping, die Mussert in het Nederlandsche volk heeft te vervullen.

Voor deze volksgenooten is het goed, dat zij kennis kunnen nemen van datgene, wat Mussert in het belang en in dienst van zijn volk heeft verricht. Ook voor vele nationaal-socialisten is het leven van den Leider een gesloten boek, al hebben zij zoo'n onbeperkt vertrouwen in hem, dat zij het lot van hun volk onvoorwaardelijk in zijn handen durven leggen. Bij hen zijn dikwijls vragen opgekomen omtrent hem, die hen al deze jaren heeft geleid en hun den weg heeft gewezen, dien zij hadden te gaan, maar meestal bleven ze onbeant-

woord, omdat de strijd hen teveel opeischte en daardoor de tijd ontbrak om er veel aandacht aan te schenken.

De Leider zelf miste ook de gelegenheid zijn leven te beschrijven, want de strijd en de organisatie der Beweging legden beslag op zijn geheele persoonlijkheid en lieten hem geen tijd om meer te doen dan het strikt noodzakelijke.

In dit verband is het goed op te merken, dat, indien de Führer indertijd niet tot vestingstraf was veroordeeld, hij naar alle waarschijnlijkheid nimmer zijn boek „Mein Kampf" zou hebben kunnen schrijven en dat wij dan nimmer zoo'n goeden kijk op zijn leven zouden hebben als nu het geval is door dit belangrijke standaardwerk.

Wij kunnen slechts hopen, dat de Leider nog eens de gelegenheid zal vinden een uitvoerig overzicht te geven van zijn leven en strijd om zijn kring van trouwe aanhangers, die in de komende jaren vele malen grooter zal worden en uiteindelijk het geheele Nederlandsche volk zal omvatten, het nationaal-socialisme, zooals het in ons vaderland is ontstaan en gegroeid, nog beter te doen verstaan.

Want ieder moet goed begrijpen, dat het nationaal-socialisme in Nederland onverbrekelijk is verbonden met den Leider, zooals hij was en zooals hij is.

Langzaam maar zeker rijpte in dezen man de overtuiging, dat hij voorbestemd is het volk van de lage landen aan de zee leiding te geven en het te redden van een ondergang, die niet te voorkomen scheen.

En hoewel velen het op dit oogenblik nog als een grove profanatie zullen zien, voelen tallooze anderen dat Mussert den Nederlanders door God is gezonden om dit volk den weg te doen volgen, dien het heeft te gaan, wil het niet voor altijd van den aardbodem worden weggevaagd.

Dit besef zal in steeds grootere kringen van ons volk ingang vinden als de waanvoorstellingen, waarvan het op dit oogenblik nog steeds het slachtoffer is, door de feiten zijn achterhaald en Mussert door zijn daden heeft kunnen aantoonen, dat ons volk niet voorbestemd was in dit tijdsgewricht ten onder te gaan.

* * *

Anton Adriaan Mussert werd op 11 Bloeimaand 1894 te Werkendam geboren. Dit plaatsje, in het hart van ons vader-

land gelegen, behoort tot de provincie Noord-Brabant, maar de Brabanders zelf beschouwen het als niet meer tot hun gebied behoorend. Het ligt dan ook aan den benedenloop der groote rivieren, aan den overkant waarvan het Hollandsche landschap zich uitstrekt.

De grootouders van vaderszijde van den Leider waren Roomsch-Katholiek en hun zoon — Musserts vader dus — was voorbestemd voor het priesterschap. Hij volgde echter een andere roeping en werd onderwijzer om nog later te huwen met een Westfriesche vrouw, die protestantsch was.

De ouders van den Leider waren harde menschen. Het humanisme, dat zoovele menschen heeft verweekelijkt en verslapt, was hun volkomen vreemd.

De vader was het hoofd van de school te Werkendam en genoot het vertrouwen van de geheele bevolking aldaar. Dikwijls kwamen de dorpsgenooten met hun nooden naar hem en hij wist altijd wel een mogelijkheid om de moeilijkheden, waarmede zij hadden te kampen, uit den weg te ruimen.

Het is te begrijpen, dat deze ouders hun kinderen een harde opvoeding gaven. Er was in het huis en zijn onmiddellijke omgeving ontzaglijk veel werk te verzetten, dat lang niet door de ouders alleen kon worden gedaan, maar waarbij ook de drie zoons en twee dochters de helpende hand moesten bieden. Er werden honden, katten, kippen, eenden, duiven en zelfs bokken gehouden, terwijl het geheele gezin feitelijk was ingesteld op zelfwerkzaamheid. De jongens leerden reeds vroeg timmeren en hielpen den vader bij de vischvangst. En hoe zwaar de taak ook mocht zijn, die den jongens werd opgedragen, zij rustten niet, voordat ze was volbracht.

Het spreekwoord „Kan niet is dood" was zeer zeker van toepassing op het gezin van den Werkendamschen hoofdonderwijzer en ook later is het deze karaktertrek, die steeds weer bij den Leider opvalt. Hoe zou hij er anders, om slechts één voorbeeld te noemen, toe zijn gekomen in dit in zichzelf verdeelde en uit elkaar geslagen volk een nationaal-socialistische beweging te grondvesten?

Alles, wat wordt aangepakt, kan ook worden uitgevoerd, zoo ging de vader zijn kinderen voor.

Niet alleen echter het gezin, waarin de Leider opgroeide, maar het geheele dorp bestond uit harde en stoere werkers,

De familie Mussert; geheel rechts naast den vader, Anton Mussert

Tijdens de mobilisatie van het Nederlandsche leger in 1914 meldde Mussert zich als vrijwilliger en werd in den herfst tot korporaal bevorderd

die over de geheele wereld zwierven om groote waterwerken ten uitvoer te brengen en met de kinderen van deze arbeiders ging de Leider iederen dag om. Hij leerde dus reeds in zijn jeugd de nooden kennen, waaraan de arbeiders zijn bloot-gesteld en die hem tot den onverzettelijken strijder maakten voor de rechten van den arbeider.

Want de arbeid als zoodanig leerde Mussert waardeeren en hieraan gaf hij uiting op de vergadering, welke op 12 Wintermaand 1936 ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan der Beweging te Amsterdam werd gehouden.

Hij zei toen n.l.:

> „De eerbied voor den arbeid zit mij in het bloed. Ik „stam uit een geslacht, dat sinds generaties weet, wat „werken is.
>
> „Ik acht het een voorrecht op het platteland te zijn „geboren, op het platteland te zijn opgevoed, handen-„arbeid te hebben geleerd, naast geestelijken arbeid, aan „de schaafbank te hebben geploeterd, met de knieën op „de aarde te hebben gelegen om den grond te wieden, „met boeren, visschers en schippers te zijn mede uitge-„trokken, hun soberheid te hebben gedeeld.
>
> „Ik ben dankbaar voor dit alles, omdat daardoor mijn „ouders mij reeds in mijn jeugd eerbied voor den arbeid „hebben geleerd."

In eenvoudige, maar heldere taal heeft de Leider hiermede te kennen gegeven van welk ontzaglijk groot belang de harde opvoeding, hem door zijn ouders gegeven, voor hem is geweest.

* * *

Nadat Mussert de lagere school had doorloopen, ging hij naar de H.B.S. te Gorcum. De directeur was een deftig man, die iederen dag, gedekt met den hoogen hoed, naar de school toog; zijn principes waren daarmede in overeenstemming. Correct, vormelijk, precies en eerwaardig zijn leering.

Mussert daarentegen gedroeg zich zeer ongedwongen, zoo-als men trouwens ook niet anders van een Nederlandschen jongen van zijn leeftijd zou kunnen verwachten. Hij haalde allerlei kwajongensstreken uit, hetgeen vooral goed tot uit-

drukking kwam, toen hij — in de tweede klas gezeten — eens thuis kwam met een rapport, waarop niet minder dan zeven onvoldoendes prijkten.

De vader was zeer kort aangebonden en zei:

„Nu nog één keer zoo'n rapport en je wordt brievenbesteller."

Daarmee kon de knaap het doen. Nog één jaar zou hij de kans krijgen van zijn vader.

Mussert zette nu alles op alles, en werd hierbij trouw ter zijde gestaan door zijn wiskundeleeraar, die erin slaagde den jongen op te werken en hem begrip bij te brengen voor de wiskunde, één der vakken, waarvan hij tot op dat oogenblik nog totaal niets had begrepen.

In dezen tijd was het ook, dat Mussert belangstelling in zich voelde opkomen voor het nationale probleem, hoewel dat in dien tijd nu niet direct één der dringendste problemen was, die zich aan ons volk voordeden. Eén zijner felste tegenstanders — een lid van het voormalige E.D.D. — schreef hierover:

> „Dat Mussert niettemin vervuld was van het nationale
> „vraagstuk, bewijst, dat het als een oorspronkelijke ge-
> „dachte in hem groeide, dat hij niet een man was, die
> „zich aanpaste aan een behoefte, maar een man, die
> „gereed was, toen er een behoefte ontstond."

Opmerkelijk is deze uitlating daarom, omdat het juist E.D.D. was, dat den Leider later op de meest grove wijze van verraad aan ons vaderland zou beschuldigen.

Dat de Leider nog steeds even trouw is aan zijn nationale overtuiging als 30 jaar geleden, wordt wel bewezen door zijn eigen uitspraak:

> „Ik ben Nederlander met hart en ziel en hij, die dit
> „volk kapot wil maken, zal in mij zijn grootste vijand
> „vinden."

* * *

Wie meent, dat Mussert, nadat hij eenmaal de H.B.S. was gaan bezoeken, zich niet meer bezig hield met handenarbeid, heeft het aan het verkeerde eind. Als de tijd het hem ook maar even toeliet, timmerde en tuinierde hij thuis nog steeds. Zijn

immer bezige aard liet niet toe, dat hij ook maar één oogenblik stil zat.

De school in Gorcum bezocht hij regelmatig, al was het nog zoo stormachtig of al regende het nog zoo hard. Het is wel gebeurd, dat hij in letterlijken zin met fiets en al van den dijk afwaaide en toch weer op het rijwiel stapte om zijn tocht naar school te vervolgen. Hij deed veel aan lichaamsoefening en gymnastiek was dan ook het vak, waarin hij op school uitmuntte en dat hij ontzettend graag deed.

Hij had een groote lichaamskracht en dit, gevoegd bij zijn nationale overtuiging, maakte, dat hij, na met glans door zijn eindexamen te zijn gekomen, officier wilde worden.

Zijn belangstelling voor militaire en nationale problemen bleek uit het lidmaatschap van „Onze Vloot" vanaf zijn 18de jaar. Zeer groot was dan ook zijn teleurstelling toen hij werd afgekeurd om een oogaandoening.

Hij besloot nu — in 1912 — voor civiel-ingenieur te gaan studeeren en pakte deze nieuwe taak met kracht aan. Mussert kende, nu meer nog dan voorheen, slechts één begrip: werken!

Hij hield zich verre van de studentencorpsen met hun braspartijen en hun belachelijke grootdoenerij; hij werkte.

In Louwmaand 1913 stierf de vader en dit maakte op den zoon een ontzaglijken indruk. Nu pas kwam het hem goed voor oogen te staan welk een grooten steun hij aan zijn vader had gehad. Nu drong het duidelijk tot hem door welk een groot verlies hij met het overlijden van dezen harden, maar oprechten man, leed.

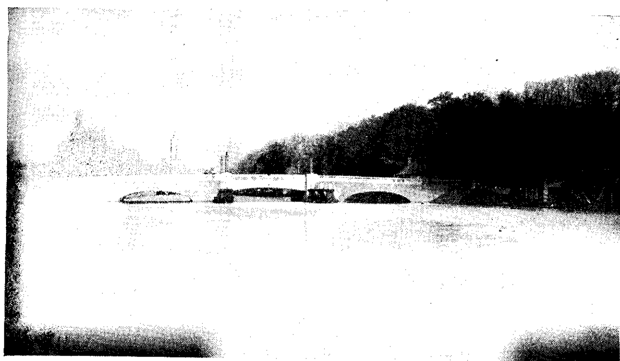
Eén van de assistenten aan de Technische Hoogeschool te Delft slaagde er nu in den jongen man met nieuwen moed te bezielen, niet door prachtige, hoogdravende woorden, maar in gesprekken van man tot man. Mussert toog weer aan het werk.

Zijn werklust werd met succes bekroond, want hij slaagde voor de drie deelen van het propaedeutisch examen tegelijk, zonder dat hij was geholpen door repetitoren.

Korten tijd daarna brak de oorlog uit en ook het Nederlandsche leger werd gemobiliseerd. Mussert bedacht zich niet lang en meldde zich persoonlijk in Amsterdam als vrijwiliger. Wellicht zou hij toch nog in staat zijn officier te worden. Nieuwe hoop gloorde op in zijn hart.

De hoofdingenieur van den Provincialen Waterstaat te Utrecht, Ir. A. A. Mussert stelt een gemaal in werking, dat door hem is gebouwd

Brug bij Loenen aan de Vecht, ontworpen door en tot stand gekomen onder leiding van Ir. A. A. Mussert

En inderdaad, hij werd nu goedgekeurd voor den militairen dienst.

Na nog zijn moeder te hebben bezocht, die hem, zeer kort, op zijn plichten wees, ving zijn diensttijd bij de artillerie te Amsterdam aan. Nu nog denkt de Leider met genoegen aan dezen tijd terug. Hij kon zich vrij tusschen de menschen bewegen, ongeacht de stand, waartoe zij behoorden. In bepaald opzicht speet het hem dan ook, dat hij voor zijn korporaalsopleiding naar Schoonhoven moest.

Musserts verwachtingen zouden echter nimmer werkelijkheid worden. Hij kreeg een hevige nieraandoening. Na zijn herstel werd hij uit den dienst ontslagen. Met alle mogelijke middelen had hij zich tegen dit ontslag verzet. Terwijl hij zeer ernstig ziek was, had hij toch nog de geesteskracht om te trachten in het militaire hospitaal te blijven in plaats van het aanbod te aanvaarden om in burgeromgeving verzorgd te worden. Hij meende dan meer kans te hebben om na zijn herstel te worden goedgekeurd. Het mocht niet baten.

Hoewel deze teleurstelling ontzettend groot was, liet hij zich in Zaaimaand 1915 te Delft weer als student inschrijven en zette zijn studie voort. In 1917 werd hem den Bährprijs voor uitnemendheid in de wiskunde toegekend en een jaar later studeerde hij cum laude (met lof) af, welke onderscheiding slechts één op de vijftig civiel-ingenieurs te beurt valt.

Nauwelijks had hij zijn studies voltooid of de jonge man kreeg van vier verschillende kanten aanbiedingen om aan het werk te gaan.

Daarvan koos hij den Rijkswaterstaat en werd geplaatst bij den bouw van de nieuwe groote schutsluis te IJmuiden. De tijdelijke functie, die hij daar kreeg, veranderde in 1919 in een vaste, maar een jaar later kreeg hij alweer een andere taak. Hij werd ingenieur van den provincialen waterstaat te Utrecht.

Sindsdien verschenen er van zijn hand tal van studies over onderwerpen, die in het brandpunt van de belangstelling stonden, ondanks het feit, dat zijn taak bij den waterstaat te Utrecht toch ook geen sinecure was.

Hij schreef o.a. over de „Reorganisatie van het beheer van het wegennet voor het gewoon verkeer" en over de „Afwate-

ring van de Geldersche vallei en de Vechtstreek", waarin hij de oplossing gaf voor dit eeuwenoude vraagstuk.

In „De Ingenieur" van 20 Oogstmaand 1920 verscheen van zijn hand een studie over de „Besparing op de toekomstige Zuiderzeeinpolderingen". Zijn plan om van het Zuidelijk deel van de Zuiderzee inplaats van twee kleinere polders één groote te maken, wekte veel beroering in ingenieurskringen, leek zeer practisch en beloofde een besparing van 40 millioen gulden.

Voor zijn „denkbeeld tot benutting van de eb- en vloedbeweging op de Zeeuwsche wateren als bron van arbeidsvermogen" werd propaganda gemaakt door een comité, dat in 1923 was ontstaan.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken van Gooiland gaf hem de opdracht een „Rapport over de verbetering van de verbinding van het Gooi met de scheepvaartwegen in Nederland" samen te stellen, dat in 1926 werd uitgegeven.

In het voorjaar van 1929 verscheen een plan van Mussert om een sluizenloos kanaal aan te leggen van Amsterdam naar Wijk bij Duurstede, dat zoo goed was, dat de toenmalige minister van waterstaat een wetsvoorstel, dat over deze aangelegenheid handelde, introk om het plan van Mussert in een nieuw wetsvoorstel in zijn geheel over te nemen. Hierdoor is bereikt, dat Amsterdam de best mogelijke verbinding zal krijgen met den Rijn.

Ook voor het wegenvraagstuk had de Leider zeer veel belangstelling en op dit gebied is door hem dan ook zeer veel tot stand gebracht. Een zeer uitvoerige studie hierover van zijn hand werd in 1931 in brochurevorm uitgegeven. In dit boekje, „Vrij baan voor de toekomst", dat ook nu nog richtinggevend is, werden op rake wijze de fouten, die op wegenbouwkundig gebied in het verleden waren gemaakt, blootgelegd, maar wat belangrijker is, werd op duidelijke wijze weergegeven wat moet worden gedaan om te geraken tot een behoorlijk Nederlandsch wegennet. Het laatste werk, dat onder zijn leiding werd uitgevoerd — in 1927 was hij inmiddels benoemd tot hoofdingenieur van den provincialen waterstaat van Utrecht — was de bouw van een brug over de Vecht bij Loenen, waarbij hij er nauwlettend zorg voor droeg het natuurschoon en het karakter van deze streek niet te schaden.

Dat hij bovendien nog belangstelling had voor andere

vraagstukken dan uitsluitend die, welke zijn beroep betreffen, blijkt uit een artikelenreeks, welke in Wintermaand 1922 werd opgenomen in het „Utrechtsch Dagblad" en die handelde over: „De philosophisch-litteraire contra de exacte richting en de plannen tot reorganisatie van het middelbaar onderwijs."

Al deze onderwerpen betreffen echter vraagstukken, die met de politiek als zoodanig niets uitstaande hadden.

* * *

Toch had Mussert, voordat hij de N.S.B. oprichtte, zich reeds eerder in den politieken strijd geworpen, niet zoo zeer om een bepaald stelsel te verdedigen of aan te vallen, maar alleen omdat hij het belang van ons vaderland in gevaar zag.

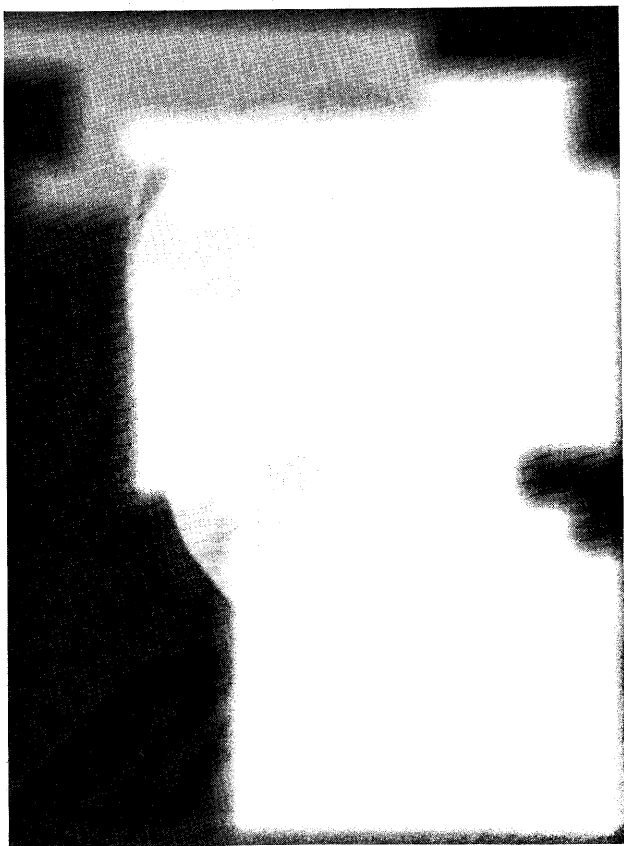
Het was in Grasmaand 1925, dat de toenmalige minister van buitenlandsche zaken, Van Karnebeek, de Tweede Kamer een wetsontwerp aanbood tot goedkeuring van een verdrag, dat hij kort te voren had gesloten met den minister van buitenlandsche zaken van België.

Aanneming van dit verdrag door de Staten-Generaal zou ten gevolge hebben gehad, dat Nederland zich met handen en voeten zou hebben gebonden aan België, dat voor een groot deel op kosten van het Nederlandsche volk aan kanalen op Nederlandschen bodem zou worden geholpen, waarmede het den Rijnhandel, die tot op dat oogenblik via Rotterdam ging, naar zich toe zou kunnen trekken, hetgeen voor Rotterdam als havenstad een achteruitzetting geweest zou zijn.

De politieke en economische gevolgen van dit z.g. Belgische verdrag, dat een tegemoetkoming was aan eischen die men van Belgische zijde had gesteld en die werden gesteund door bepaalde Fransche imperialistische kringen, zouden, indien dit verdrag ooit rechtsgeldigheid zou hebben verkregen, voor het Nederlandsche volk ontzettend zijn geweest.

De Leider heeft dit verdrag dan ook eens zeer juist „een verlengstuk in Nederlandsche richting van het verdrag van Versailles" genoemd.

Mussert las een uittreksel van het wetsontwerp toen het den Staten-Generaal ter goedkeuring werd aangeboden in de dagbladen en kon zijn oogen niet gelooven. De geheele regeeringsgezinde pers jubelde over de genialiteit van den man, die dit

Mussert heeft de leiding der Nederlandsche nationaal-socialisten op zich genomen (eerste foto uit den begintijd, 1932)

verdrag had samengesteld, minister Van Karnebeek. Mussert begaf zich terstond naar Den Haag om den officieelen tekst van het betreffende stuk in handen te krijgen.

En de bladen bleken inderdaad de grondbeginselen van het verdrag juist te hebben omschreven.

Mussert trad in contact met eenige invloedrijke personen, maar zij bleken geen begrip te hebben voor de argumenten, die door hem werden aangevoerd. Toen op deze wijze dus geen succes mogelijk was, zocht hij verbinding met een groep vaderlanders, die tijdens en na den wereldoorlog van 1914—1918 een nationale actie hadden gevoerd in de bladen „Dietsche Stemmen" en „De Toorts" in samenwerking met de Vlaamsche activisten. Met deze mannen stichtte hij het „Nationaal comité van actie tegen het Belgisch verdrag". Toen reeds bleek duidelijk, dat Mussert niet alleen een idealist is, maar tevens een practicus, die, voordat hij een handeling verricht, eerst goed nagaat wat hem te doen staat om het doel, dat hij zich heeft gesteld, tot verwezenlijking te brengen.

Hij begreep, dat hij er nimmer in zou slagen met het groepje idealisten alleen, waarvan hij zich toen reeds de allen en alles bezielende leider toonde, het Belgisch verdrag verworpen te krijgen.

Het stond hem duidelijk voor oogen, dat dit troepje noodig versterking behoefde en hij vond deze in enkele vooraanstaande Rotterdammers, die hij wist te overtuigen van de juistheid van zijn stellingen.

Hij wees hen op de niet geringe gevaren, die het verdrag inhield voor Rotterdam als handelsstad, met het gevolg, dat deze stad zich schaarde aan de zijde van den Leider en zijn mannen.

Mussert kon hier pas goed zijn organisatietalenten ontplooien en het comité groeide uit tot een volksbeweging, welke niet meer tot staan was te brengen.

Dag en nacht was Mussert in de weer om nog meer Nederlanders te winnen voor den strijd tegen het Belgische verdrag. Avond aan avond trok hij er op uit voor besprekingen of om op vergaderingen het woord te voeren.

Groot was dan ook zijn teleurstelling toen de Tweede Kamer het verdrag aannam. Zou alle strijd dan voor niets zijn geweest? Zou het den tegenstanders gelukken het scheep-

vaartverkeer van Rotterdam en Amsterdam af te tappen naar Antwerpen en zouden zij er in slagen onze souvereiniteitsrechten in het Zuiden van ons vaderland te verminken?

En weer werd met kracht het werk aangevat. Weer werd alles op alles gezet. Nog één mogelijkheid bestond er: de Eerste Kamer zou het kunnen verwerpen!

En inderdaad, na een uiterste krachtsinspanning van Mussert en de zijnen, verwierp de Eerste Kamer op 24 Lentemaand 1927 het Belgische verdrag.

Ondanks het feit, dat was gedreigd met oorlog — minister Van Karnebeek b.v. had gezegd, dat hij huiverde voor de gevolgen, indien het verdrag zou worden verworpen — gebeurde er niets. Noch Frankrijk, noch België, noch Engeland trokken ons land binnen; en het Nederlandsche volk had niet gebukt voor het Fransche imperialisme, dank zij den inzet van Mussert.

* * *

Ondanks deze opflikkering van het nationaal gevoel ging het snel bergafwaarts met ons volk. Alle kracht scheen verdwenen, de marxisten staken steeds driester den kop op en de geheele houding van ons volk verslapte. Slechts weinigen verzetten zich hiertegen. Tot deze weinigen behoorde Mussert. Deze slapheid beheerschte het leven van ons volk, maar ook dat van den enkeling en niet alleen in nationaal opzicht, maar op ieder levensterrein kwam deze slappe houding tot uitdrukking.

Een treffend staaltje van slapheid en defaitisme maakte Mussert mee toen de Vechtdijk op een bepaald punt dreigde door te breken op een winteravond in 1928.

Soldaten, boeren en studenten werkten met man en macht om doorbraak te verhoeden. De leiding van het geheel berustte bij Mussert, als Hoofd-Ingenieur van den Provincialen Waterstaat.

Een genie-officier gaf hem den raad er maar mee op te houden, omdat de doorbraak toch niet was te voorkomen.

Wij wezen er reeds op, dat voor Mussert als schooljongen reeds geen „ik kan niet" bestond. Ook nu zei hij niet veel; hij wees er op, dat als ieder zijn laatste krachten zou geven, de dijk behouden zou blijven.

Inderdaad brak het water niet door den dijk heen en werd het achterliggende land gespaard voor een overstrooming, zooals het in jaren niet had gekend. Maar ook dit kleine voorbeeld van een officier, die wilde opgeven, terwijl nog niets was verloren en achteraf zelfs zou blijken, dat alles kon worden gered, was voor Mussert een bewijs, dat een andere geest over ons volk zou moeten komen, indien het niet ten onder wilde gaan.

Hij werd gesterkt in deze meening toen het mogelijk bleek, dat een Venezuelaansche desperado zich zonder meer kon meester maken van den hoogsten Nederlandschen gezagdrager op Curaçao; hij begon te wanhopen aan een opstanding van ons volk.

Weliswaar streed in ons volk zelf een klein troepje mannen, dat op ieder ernstig mensch afschrikwekkend moest werken door de schijnbaar vreemde acties, waaraan het zich schuldig maakte en die door de groote massa van de nationaal-voelende Nederlanders dan ook niet werden gewaardeerd. Bovendien waren zij onderling steeds in de grootst mogelijke ruzies gewikkeld, die wel zeer in strijd waren met den drang naar eenheid, welke steeds weer uit hun geschriften sprak.

Mussert was er diep van overtuigd, dat ons volk geen gevoel van eigenwaarde meer had.

* * *

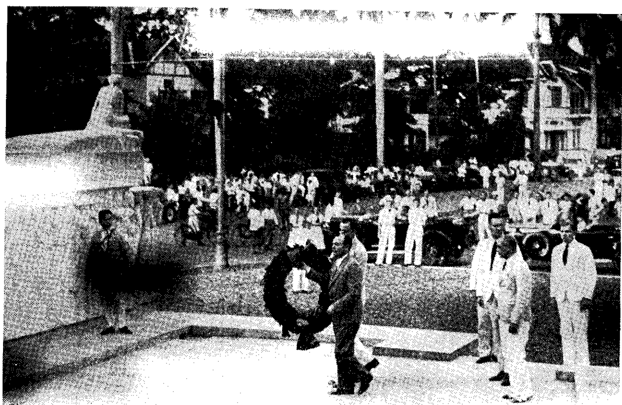
Kameraad Van Geelkerken heeft de Beweging vele diensten bewezen, maar zijn grootste verdienste is wel, dat hij Mussert ervan heeft kunnen overtuigen, dat hij de leiding op zich moest nemen van die Nederlanders, die met den ernstigen wil bezield waren een halt toe te roepen aan ons volk, dat regelrecht naar den afgrond koerste.

Kameraad Van Geelkerken, zelf behoorende tot de revolutionnaire fascistische Bezemgroep, had Mussert in 1927 als politicus leeren kennen op een vergadering in Zeist, waar door den Leider werd gesproken over het Belgisch verdrag. In Mussert zag hij den man, die deze roerige beweging de organisatie zou kunnen verschaffen, die ze noodig had, wilde zij slagen. Er ontstond een vriendschap tusschen Mussert en dezen man, die zijn naaste medewerker zou worden en blijven in de N.S.B.

Mussert zelf voelde ook, dat er gehandeld moest worden, dat de partij-politieke intriganten, die zichzelf ten koste van

De hoofdingenieur van den Provincialen Waterstaat te Utrecht uit zijn ambt ontslagen, omdat hij nationaal-socialist is

Tijdens zijn bezoek aan Indië eerde de Leider generaal Van Heutsz door op het monument, dat aan zijn nagedachtenis is gewijd, een krans te leggen

het volksbelang trachtten te handhaven en wier waren aard hij had leeren kennen bij zijn strijd tegen het Belgisch verdrag, moesten worden ontmaskerd en politiek onmondig gemaakt.

Op 14 Wintermaand 1931 werd de drukproef van het programma, dat door Mussert zelf was samengesteld, naar den drukker gebracht en werd in Utrecht de eerste vergadering gehouden, waar eenige arbeiders luisterden naar hetgeen de Leider hun had te zeggen. Mussert had zich aan het hoofd gesteld van de Nationaal-Socialistische Beweging, omdat er nu eenmaal niemand anders was, die in staat scheen een volksvernieuwing in te luiden. In den loop der jaren is gebleken, dat met Mussert een man in ons volk is opgestaan, zooals het er slechts weinigen heeft gekend.

Steeds weer was het Mussert, die aangaf langs welke lijnen de politiek van ons vaderland moest worden gevoerd en altijd waren het zijn tegenstanders, die uit baatzucht of soms ook wel uit kortzichtigheid dezen voortreffelijken man in zijn plannen dwarsboomden en toen bleek, dat hij het steeds weer aan het juiste eind had een haat tegen hem in het leven riepen, die ongehoord is in de geschiedenis van ons volk en ons vaderland.

De Beweging, die door hem in het leven was geroepen, trachtte men op alle manieren tegen te werken en toen dit niet afdoende bleek, werden alle krachten in ons vaderland gemobiliseerd tegen het nationaal-socialisme.

Leugens werden over hem verspreid, verdachtmakingen gelanceerd, hij werd uit het ambt, dat hem zoo lief was en waarin hij zooveel tot stand had gebracht voor ons volk, gezet, kortom geen middel was te laag en te gemeen om het weerstandsvermogen van dezen man te breken.

De Leider werkte onverstoorbaar voort, liet alles van zich afglijden en wist zich gesteund door een staalharde kern van trouwe aanhangers, die zich op leven en dood met hem hadden verbonden.

Dit wijst op een karaktergrootheid, zooals wij die slechts weinig aantreffen.

In de Beweging was hij al die lange jaren van strijd de drijvende en organiseerende kracht, wien niets te veel was om dichter tot het doel te komen.

Slechts één angst kende hij: „Zouden wij niet te laat komen?”

Inderdaad is het Nederlandsche nationaal-socialisme er niet in geslaagd de dreigende oorlogen met Duitschland en Japan te voorkomen, ofschoon de Leider jaren lang, iederen dag weer, waarschuwde voor wat ons volk zou staan te wachten, indien het niet een anderen koers zou volgen.

Niets heeft hem dan ook meer getroffen dan de bezetting van alle Nederlandsche gebiedsdeelen in Europa, Azië en Amerika en bij iedere voorkomende gelegenheid legt hij hiervan getuigenis af.

Jaren lang heeft hij ingezien, dat slechts een sterk en hecht verbonden Europa in staat zou zijn zich te handhaven en hij heeft deze gedachte steeds naar buiten uitgedragen.

Zoo zei hij b.v. op 2 Wintermaand 1932 op een vergadering, welke te Groningen werd gehouden:

> „Er moet een nationaal-socialistisch-fascistisch Europa „komen, dat een stevigen dam vormt tegen het commu„nisme, anders worden wij onder den voet geloopen door „het bolsjewisme. Het gaat om de Europeesche cultuur.”

Eenige weken later, op den eersten landdag der Beweging, op 7 Louwmaand 1933 te Utrecht gehouden, zette hij nog nader uiteen van welke werkwijze het bolsjewisme zich trachtte te bedienen en ook nu blijkt weer hoe zeer de feiten hem in het gelijk hebben gesteld.

Hij zei dan:

> „Tegen den tijd, dat Rusland door de vervolmaking „van zijn industrieele outillage gereed zal zijn voor het „groote offensief naar het Westen, moet het Westen „weerloos en zooveel mogelijk onttakeld zijn. Onder „leiding en met stevigen steun van Moskou wordt hier„aan doelbewust gewerkt.”

Eenige maanden daarna, in Herfstmaand 1933, wees Mussert in de volgende woorden op den dank, welke geheel Europa verschuldigd is aan den Duce en den Führer:

> „Zonder Mussolini en Hitler waren Italië en Duitsch„land ten prooi gevallen aan het communisme, heel

„Europa is hun daarvoor dank verschuldigd. Want, „wanneer het communisme in staat is, om van Wladiwo-„stok naar Winterswijk te komen, zou het dan niet van „Winterswijk tot Noordwijk gaan?”

In Zaaimaand 1935, nadat de Leider een reis door Nederlandsch Oost-Indië had gemaakt en daar de Beweging richtlijnen had gegeven voor het voortzetten van den strijd, brak het conflict uit tusschen Italië en Abessinië en de kapitalistische en bolsjewistische machten van de geheele wereld, dus ook de in Nederland voortwoekerende secties, spraken zich onmiddellijk uit tegen het fascistische Italië.

Het antwoord van den Leider bleef niet lang uit. Sprak hij zich uit vóór Italië, dan kon hij zich overtuigd houden van een groot ledenverlies der Beweging. Zou hij zich tegen Italië uitspreken en, zooals de democraten, sancties verlangen tegen dit bolwerk van de Europeesche cultuur, dan zou hij zich scharen aan de zijde diergenen, die niets nalieten om de Europeesche eenheid en kracht op alle mogelijke manieren te schaden. Hij was geen politicus maar Leider en dus koos hij onvoorwaardelijk vóór de zwarthemden van Mussolini en tegen den Volkenbond, onverschillig hoe velen hem daardoor zouden verlaten.

Op den grooten landdag, welke in Zaaimaand 1935 in Loosduinen werd gehouden, zette hij dan ook uiteen welke houding de Nederlandsche nationaal-socialisten hadden aan te nemen ten opzichte van het Italiaansch-Abessinisch conflict.

Tot op dat oogenblik meenden vele leden der N.S.B., dat deze organisatie uitsluitend in het leven was geroepen om ten koste van de belangen der arbeiders, de actie der marxistische groepeeringen onmogelijk te maken, maar nu hen bleek, dat de N.S.B. ook andere oogmerken had, waarmede zij zich niet konden vereenigen, verlieten velen van hen de Beweging.

Mussert had dit voorzien, maar eenerzijds moest hij vasthouden aan de eenige juiste politiek, ook al kon een groot gedeelte van ons volk door de valsche voorlichting van vrijwel alle niet-nationaal-socialistische persorganen deze politiek niet begrijpen en anderzijds had hij toch niets aan menschen, die door hun indisciplinaire houding den opmarsch van het nationaal-socialisme slechts zouden vertragen.

De W.A. marcheert voorbij aan haar Leider en haar Commandant op den Dam te Amsterdam op 9 Slachtmaand 1940

Steeds stond hij consequent een politiek voor, welke gericht was op een samengaan met Duitschland en Italië, welke landen de kern zouden vormen van een nieuw en sterk Europa.

Deze politiek dreef hem tot zijn beslissingen inzake Oostenrijk, de Benesj-republiek (Tsjecho-Slowakije), Danzig, Polen, enz., waarbij hij in Nederland begrip vroeg voor de handelingen van den Führer. Nu meer dan ooit blijkt hoe juist de standpunten waren, die hij toen innam.

Wat zou er van Europa terecht zijn gekomen bij een bolsjewistischen inval, indien Oost-Europa niet onder bescherming had gestaan van de Duitsche wapenen?

De tegenstanders van Mussert propageerden echter een politiek, welke Nederland hoorig moest maken aan Engeland en hadden bij deze propaganda den steun van het grootste deel der pers, welke de houding van den Leider als verraad aan het vaderland doodverfde.

Deze actie werd met nog meer kracht doorgevoerd toen de oorlog tusschen Duitschland en Engeland uitbrak. Ook de Leider versterkte zijn propaganda en alom in den lande kon men zijn manende stem door middel van redevoeringen en zijn artikelen in „Volk en Vaderland" hooren.

Het kwam hem echter steeds duidelijker voor oogen te staan, dat een oorlog met Duitschland onvermijdelijk was. Op schandalige wijze werd door vooraanstaande personen uit de regeeringspartijen in het openbaar gestookt tegen het Derde Rijk en zijn Führer, zonder dat de regeering ook maar iets deed om dit te voorkomen of tegen te gaan.

Mussert riep in Sprokkelmaand 1940 zijn kader bijeen in het Concertgebouw te Amsterdam, waar hij uiteenzette, dat naar zijn meening ons vaderland binnen korten tijd in den oorlog zou worden betrokken en waar hij aangaf, welke houding de nationaal-socialist moest aannemen, indien ons vaderland bezet gebied zou zijn.

Eenige maanden later konden zijn kameraden vaststellen, dat hun Leider het weer aan het juiste eind had gehad. Op 10 Bloeimaand 1940 rukten Duitsche troepen Nederland binnen om een dreigenden geallieerden inval af te wenden.

Voordien had de Nederlandsche regeering alles in het werk gesteld om te zorgen, dat Mussert bij het uitbreken van den oorlog in Duitschland zou vertoeven om dan het Neder-

landsche volk te kunnen voorliegen, dat de Duitsche troepen op verzoek van den Leider Nederland waren binnengetrokken. Daarom ook werden de kameraden Rost van Tonningen, Feldmeyer, Kröller enz. gearresteerd, omdat de heeren meenden, dat dit voor Mussert den doorslag zou geven om zich in Duitschland in veiligheid te stellen, zij het dan ook voor tijdelijk.

Mussert doorzag dit duivelsche spel en nam dan ook maatregelen om tijdens de oorlogsdagen binnen het gebied van het vaderland te kunnen blijven, zonder in handen te vallen van de democratische machthebbers, die hem, indien zij hiertoe in de gelegenheid zouden zijn geweest, in het gunstigste geval, ongetwijfeld naar Engeland zouden hebben gevoerd.

Hij bracht de oorlogsdagen door in een boerderij in de omgeving van Huizen, waar hij gespaard bleef voor het lot, dat de machthebbers hem hadden toegedacht, indien hij op Nederlandsch grondgebied zou blijven.

Zijn strijd van na de oorlogsdagen is ons allen welbekend.

De Leider heeft er zelf meerdere malen op gewezen, dat de tijd, welke na den oorlog aanbrak, de moeilijkste voor hem is geweest uit zijn geheele leven.

Dit is te begrijpen, want in dezen tijd moest hij pal staan voor de rechten van ons volk, terwijl dit volk zelf geen flauwe notie had van de plichten, die het had te vervullen en zich zelfs nog kon verheugen om zijn eigen ongeluk. Wij noemen slechts het uitbreken van den oorlog tusschen Japan en Nederlandsch Oost-Indië.

Nog begrijpt ons volk niet, dat, om met den Führer te spreken de nationale onafhankelijkheid nooit een geschenk kan zijn van den hemel en ook niet door aardsche machten cadeau wordt gedaan, maar onmogelijk iets anders kan zijn dan de vrucht van een innerlijke krachtsontplooiing.

Onze arbeid moet er dus in de eerste plaats op gericht zijn ons volk te overtuigen van de waarheid, dat alleen Mussert ons volk kan redden uit den nood, waarin het verkeert en dat hij alleen het kan opheffen uit de vernedering, die het moet ondergaan, zij het dan ook door eigen schuld.

Mussert heeft pal gestaan voor ons volk, jarenlang.

Spot en hoon waren ruimschoots zijn deel en toch kon dit hem er niet van weerhouden te doen wat hij zijn plicht achtte.

Dikwijls was de toestand hopeloos. Veelal scheen er totaal geen uitkomst te zijn. Duizenden deserteerden uit zijn gelederen.

Millioenen Nederlanders zouden hebben gezegd als zij zich in de plaats van Mussert zouden hebben bevonden: „Ik geef het op; met dit volk is niets te beginnen."

Mussert deed dit niet.

Hij bleef trouw aan het volk, waarvoor hij zich verantwoordelijk voelde en het is dan ook aan hem — en aan hem alleen — te danken, dat de Führer op 12 Wintermaand 1941 — een gedenkwaardigen dag in de geschiedenis van ons vaderland — verklaarde, dat Nederland een gelijkberechtigde plaats zal innemen in het nieuwe Europa.

Mussert heeft hiermede het recht veroverd van iederen Nederlander vertrouwen te eischen in zijn beleid.

Reeds veel is verloren gegaan voor ons volk, omdat het den Leider dit vertrouwen onthield.

Moge de Nederlander inzien, dat hij slechts van Mussert een oplossing kan verwachten uit de tallooze moeilijkheden, die zich in de laatste jaren aan het Nederlandsche volk hebben voorgedaan en die met den dag toenemen.

Aan de nationaal-socialisten de taak om de gedachte, die kort voor de verkiezingen van 1937 werd uitgedragen en die nu gebleken is werkelijkheid te zijn, ingang te doen vinden in ons volk:

ZONDER MUSSERT HEEFT NEDERLAND GEEN TOEKOMST MEER!

